

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313300 Estudis Territorials i de la Població	OT	0	2

Professor de contacte

Nom: Carme Miralles Guasch

Correu electrònic: Carme.Miralles@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

1. Entender que es la movilidad urbana.
2. Interpretar la relación entre movilidad y transporte.
3. Insertar la importancia del territorio urbano, como elemento activo en los modelos de movilidad.
4. Relacionar la movilidad con la estructura social de la población
5. Estudiar los costes de los transportes: económicos, sociales y medioambientales
6. Indagar en las fuentes de información cuantitativa: las encuestas de movilidad cotidiana

Competències

- Analitzar i interpretar la interrelació entre les dinàmiques demogràfiques i transformacions territorials històriques i recents.
- Aplicar les diferents metodologies d'anàlisi geogràfica i demogràfica a diferents escales territorials i grandàries de població.
- Detectar la complexitat de les dinàmiques territorials i demogràfiques i reconèixer els mecanismes de gestió més eficients, en particular en situacions de conflicte.
- Promoure l'aplicació i l'avenç dels principis de la sostenibilitat ecològica, social i econòmica.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar l'evolució conceptual recent i el canvi de paradigma en la planificació i la gestió dels desplaçaments quotidians.
2. Decidir els models de gestió adequats de la mobilitat.
3. Emprar tècniques quantitatives i qualitatives específiques per a l'anàlisi i gestió de la mobilitat.
4. Identificar l'impacte de la mobilitat en diferents àmbits: medi ambient, societat i ciutat.
5. Promoure l'aplicació i l'avenç dels principis de la sostenibilitat ecològica, social i econòmica.
6. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc
7. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
8. Reconèixer la interacció entre les dinàmiques demogràfiques i les estructures de poblament amb les demandes de mobilitat.
9. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
10. Utilitzar les fonts d'informació específiques de la mobilitat.

Continguts

PROGRAMA DE METIT

Asignatura: Movilidad y Transporte

Profesora: Carme Miralles-Guasch

Calendario: lunes y miércoles de 16 a 20 h., del 6 de febrero 6 de marzo 2017

El material bibliográfico, a partir del que se desarrollará la asignatura, es de dos clases: por una parte, se utilizarán artículos académicos relacionados con los temas tratados, por otro se trabajará el libro de Jane Jacobs *Muerte y Vida de las grandes ciudades*, editado en el 1961 y reeditado, en la traducción castellana, el 2011 por la editorial Capitán Swing. Libros.

Jane Jacobs. Una autora incomprendida por sus contemporáneos, olvidada durante años y hoy reivindicada y situada en el eje central de las ideas que promueven y reivindican el nuevo urbanismo. Y con él, los nuevos paradigmas de la movilidad, el transporte y la ciudad. Desde este nuevo marco epistemológico, mirando a los clásicos, se desarrollará el análisis sobre la movilidad de las personas en los ámbitos urbanos. Los desplazamientos cotidianos de la población se entenderán desde la organización de las propias ciudades, reivindicando que es el territorio el que modela la movilidad cotidiana. Y que sólo desde esta perspectiva territorial se pueden afrontar los desafíos ambientales, sociales y económicos que esta actividad afronta.

PROGRAMA

• 6 de febrero 2017

- **Conferencia:** Rafa Requena, geógrafo y gestor de la movilidad en la UAB

- Introducción del curso

Tema: Introducción a los conceptos y a los cambios de paradigma

• 8 de febrero 2017

Tema: MOVILIDAD Y TERRITORIO. MOVILIDAD SOSTENIBLE, UNA NUEVA PERSPECTIVA GEOGRÁFICA

Lecturas:

a.- (JJ)Primera parte: La peculiar naturaleza de las ciudades.

02 Uso de las aceras: seguridad (p.55)

03 Uso de las aceras: contacto (p. 82)

04: Uso de las aceras: incorporación de los niños (p.103)

b.- Miralles-Guasch, C. & Cebollada, À. (2009) movilidad cotidiana y sostenibilidad, una interpretación desde la geografía humana. Boletín del AGE, nº 50.

- Miralles-Guasch, C. y Domene, E. (2010) **Sustainable transport through modal change: the case of the Autonomous University of Barcelona.** Transport Policy Volumen: vol. 17 (2010) P.: 454-463 University of California at Berkeley

• **13 de febrero 2017**

Tema: COSTES DE LA MOVILIDAD: ECONOMICOS, AMBIENTALES Y SOCIALES

Lecturss:

a.- (JJ) Segunda parte: Las condiciones para la diversidad urbana

07: Los generadores de diversidad (p.175)

08: Necesidad de la combinación de usos primarios (p.185)

09: Necesidad de manzanas pequeñas (p.211)

b.- Miralles-Guasch, C. y Cebollada, A. (2003) Movilidad y transporte. Opciones Políticas para la ciudad. Fundación Alternativas. Pp.18-29

- Miralles-Guasch, C & Martínez Melo, M; Marquet Sarda, O. (2012) El uso del transporte privado, percepciones individuales y contradicciones colectivas en un marco de sostenibilidad ambiental y social. ACE Arquitectura, ciudad y entorno Volumen: 19

• **15 de febrero 2017**

Tema: FORMAS URBANAS Y MOVILIDAD. PROXIMIDADES, LEJANIAS

Lecturas:

a.-(JJ) Segunda parte: Las condiciones para la diversidad urbana

10: Necesidad de edificios antiguos (p.221)

11: Necesidad de concentración (p.235)

12: Algunos mitos sobre la diversidad (p.257)

b.-- Marquet, O. & Miralles-Guasch, C (2015) The Walkable city and the importance of the proximity environments for Barcelona's everyday mobility. Cities, [Volume42, Part B](#), February 2015, Pages 258-266

- Marquet, O. & Miralles-Guasch, C., 2014. Walking short distances. The socioeconomic drivers for the use of proximity in everyday mobility in Barcelona. Transportation Research Part A: Policy and Practice, 70, pp.210-222.

• **20 de febrero 2017**

Tema: FUENTES DE INFORMACIÓN SOBRE MOVILIDAD. UNA RADIOGRAFIA DE LA MOVILIDAD EN CATALUNYA

Lecturas:

- Miralles-Guasch, C; (2012) Las encuestas de movilidad y los referentes ambientales de los transportes. EURE. Santiago de Chile Volumen 38, nº 115 Páginas 33-45 ISSN: 0717-6236 digital; 0250-7161 papel

- Presentación de las tesis doctorales que se están realizando en el grupo de investigación

• **22 de febrero 2017**

Tema: LA ESTRUCTURA SOCIAL DE LA MOVILIDAD

a.- (JJ) Tercera parte: Fuerzas de decadencia y fuerzas de regeneración

13: La autodestrucción de la diversidad (p.277)

14: La maldición de los espacios fronterizos (p.293)

b.-Cebollada, À. (2009) Mobility and Labour market exclusion in the Barcelona Metropolitan Region. Journal of transport Geography. Vol. 17. P. 226-233

- Marquet, O., & Miralles-Guasch, C. (2016). Introducing urban vitality as adeterminant of children's healthy mobility habits: a focus on activity engagement and physical activity.

• **27 de febrero 2017**

Tema: MOVILIDAD Y TIEMPO

Lectures:

(JJ) Tercera parte: Fuerzas de decadencia y fuerzas de regeneración

15: Subiendo y bajando barrios (p.307)

16: Dinero Gradual y dinero cataclismo (p.329)

Cuarta parte: Tacticas diferentes

17: Viviendas subvencionadas (p.359)

- MIRALLES-GUASCH, C. (2011)Dinámicas metropolitanas y tiempos de la movilidad. La región metropolitana de Barcelona, como ejemplo. Anales de Geografía. vol. 31, núm. 1 125-145

• **1 de marzo 2017**

Tema: EL PAPEL DE LAS INFRAESTRUCTURAS EN EL TERRITORIO

Lectures:

a.-(JJ) Cuarta parte: Tacticas diferentes

18: Erosión de las ciudades o sacrificio de los automóviles (p.377)

19: Orden visual: sus limitaciones y posibilidades (p.411)

(JJ) Cuarta parte: Tacticas diferentes

20: Salvemos el conjunto (p.431)

21: Gobernar y urbanizar distritos (p.443)

22: Que tipo de problema es la ciudad (p.467)

b.-BELLET, C. ALONSO, P. CASELLAS, A. (2010), "Infraestructuras de transporte y territorio. Los efectos estructurantes de la llegada del tren de alta velocidad en España", en Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles, núm. 52, pp.143-163

• 6 de marzo 2017

Tema: EPILEG DEL CURS

Conclusiones y examen

Metodologia

L'assignatura s'estructurarà a partir d'activitats dirigides i d'activitats autònomes on l'alumne aprendrà a desenvolupar-se de forma interactiva amb els continguts de l'assignatura comptant amb el suport del professor, a diferents nivells.

L'assignatura contempla classes dirigides pel professor, exposicions i debats dels alumnes i la col·laboració d'experts externs en les diferents matèries.

Totes les activitats a classe tindran un suport bibliogràfic que l'alumne tindrà al començament del curs. Els diferents temes estaran vinculats a referències bibliogràfiques clàssiques en la matèria i les aportacions més recents. També es farà

especial menció a aquelles fonts bibliogràfiques, que en forma de revistes acadèmiques, llibres, dictàmens, etc. siguin més interessants

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	10	0,4	1, 4, 6, 8, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Exposicions a classe	10	0,4	3, 6, 9, 10
Preparació d'un treball	36	1,44	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10
Tipus: Autònomes			
Lectures d'articles o llibres propis de l'assignatura	26	1,04	6, 9, 10

Avaluació

L'avaluació es farà sobre la base de:

Les exposicions fetes a classe per part del alumnes: 15%.

Un treball de curs: 40%.

Les intervencions a classes (l'assistència a classe és obligatòria): 20%.

Es valorarà l'assistència i participació a les activitats dirigides: 25% de la nota.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

Assistència i participació en activitats dirigides	20%	15	0,6	6, 7, 10
Examen	40%	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Exposicions a classe	30%	15	0,6	6, 7
Participació a classe	10%	8	0,32	6, 7, 9

Bibliografia

-Giddens, A. (2009) The politics of Climate Change. Polity Press Ltd., Cambridge (trad. La política del cambio climático(2010) Alianza Editorial. Madrid.

-Hamilton C. (2003). "Climate Change". En Hensher, D. A. & Button, K. J., Handbook of Transport & the Environment,

- Handbooks in Transport: Volume 4, 37-60. Amsterdam: Elsevier

- Hass-Klaus, C. (1990). Políticas de Transporte. En J. Borja et al. Las grandes ciudades de la década de los noventa Ed. Síntesis, Madrid.

IPCC (Intergovernmental panel of climate change) (2008): Cambridge University Press

,

-Climate Change 2007Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA.

Kaufmann, V. (2000): Lausanne.Presses Mobilité quotidienne et dynamiques urbaines. La question du rapport modal polytechniques et universitaires romandes.

Miralles-Guasch, C. (1998) La movilidad de las mujeres en la ciudad, un análisis desde la ecología urbana. Ecología 15 p 123-131.Política

Miralles-Guasch, C. (2002) Ciudad y Transporte. El binómico imperfecto. Ariel editorial. Barcelona.

-Miralles-Guasch, C. y Cebollada, A, (2003): Movilidad y transporte. Opciones políticas para la Ciudad Fundación Alternativas. Madrid.

.

-Miralles-Guasch, C. y Cebollada, A. (2009) Movilidad cotidiana y sostenibilidad. Una interpretación desde la Geografía Humana. Boletín de Asociación de Geógrafos Españoles. AGE. Nº 50. Pp 193-216

MUÑIZ, I. CALATAYUD, D. GARCÍA, M.A. (2007) Sprawl. Causas y efectos de la dispersión urbana. En Indovina(coord.), , pp. 307-347. La ciudad de baja densidad. Lógicas, gestión y contención

PÉREZ MARTÍNEZ, MONZÓN DE CÁCERES, (2008) Consumo de energía por el transporte en España y tendencias de emisión. Observatorio Medioambiental Nº11. Pp. 127-147

ROBUSTE, F. i CASAS ESPLUGAS, C. (2005) Transport in LLEBOT, J.E. Informe del Canvi climàtic a Catalunya. Generalitat de Catalunya. Consell Assessor per al desenvolupament sostenible. Barcelona.

Vivier, J. (2001) The millennium cities Database for sustainable Transport, Union International des transports Publics (UITP), Brussels.